



Відгомін свята

На початку літа усі добрим словом згадують і щиро дякують нашим добрим ангелам-охоронцям медичним працівникам, адже у цю пору лікарі святкують своє професійне свято. Вшанували медиків і в теперішній тяжкий для всієї України час.



Нагороди від Президента

Президент України **Володимир ЗЕЛЕНСЬКИЙ** за вагомий особистий внесок у надання кваліфікованої медичної допомоги та збереження життя людей в умовах воєнного стану, високий професіоналізм присвоїв почесне звання

“ЗАСЛУЖЕНИЙ ЛІКАР УКРАЇНИ”

ГОЦУЛЕНКУ Андрію Валерійовичу – лікареві, керівнику Центру хірургії Першого медичного об'єднання міста Львова

ОВЕЧКУ Максиму Євгенійовичу – лікареві, керівнику Центру трансплантології Першого медичного об'єднання міста Львова

ВАСЬКУ Андрію Романовичу – виконавчому обов'язків директора комунального некомерційного підприємства Львівської обласної ради “Львівський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф”

Нагороди від Міністерства оборони

Відзнаку Міністерства оборони України нагрудний знак «**ЗНАК ПОШАНИ**» отримали:

Ярема КАЧМАР – завідувач станції екстреної медичної допомоги «Львів», КНП ЛОР «Львівський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф»;

Роман МАЛЕТИЧ – старший фельдшер станції екстреної медичної допомоги «Львів», КНП ЛОР «Львівський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф»;

Олег ФОГТ – завідувач підстанції №2 станції екстреної медичної допомоги «Львів», КНП ЛОР «Львівський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф»;

Степан ГНАТЮК – старший механік підстанції №2 станції екстреної медичної допомоги «Львів», КНП ЛОР «Львівський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф»;

Юрій ГРИНЬКІВ – начальник автомобільно-експлуатаційного відділу, КНП ЛОР «Львівський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф»;

Руслан ФУРМАНЕВИЧ – начальник відділу господарсько-технічного забезпечення, КНП ЛОР «Львівський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф».

Подяка від Львівської обласної військової адміністрації

На адресу Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького надійшов лист від департаменту міжнародної технічної допомоги та міжнародного співробітництва Львівської обласної військової адміністрації. В ньому висловлюється подяка доценту кафедри нормальної фізіології ЛНМУ ім. Данила Галицького **Мар'яні САВИЦЬКІЙ** «за активну волонтерську діяльність, сприяння евакуації студентів індійського походження, а також допомогу в організації залучення міжнародної гуманітарної допомоги».

Золотий Герб від міста

Мирослава ДОСЯКА – хірурга-травматолога лікарні Св. Луки Першого медоб'єднання Львова нагороджено Золотим Гербом міста.

У 2014 лікар пройшов майже усі «гарячі» точки і пекло Іловайська. А на початку повномасштабної війни добровольцем поїхав на Схід. Рятував поранених у лікарні Дніпра. У День медичного працівника, вийшов на першу зміну у свою лікарню уже у Львові.

Вшанування від ООН

Нещодавно широка громадськість відзначала 35-у річницю Чорнобильської катастрофи. Організація Об'єднаних Націй підтримала Дію Уряду і Парламенту України у виконанні різних міжнародних партнерських проектів спільного впровадження, щоб мінімізувати вплив іонізуючого випромінювання на різні верстви населення, запроваджуються заходи, щоб життя на постраждалих територіях повернулося у нормальне русло. До зон радіоактивного забруднення згідно Державного реєстру віднесено 2293 населені пункти у 74 районах 12 областей України, де приблизно проживає 3 млн. 457 тис. людей. В окремих клініках НАМН України, обласних диспансерах радіаційного захисту населення пройшли обстеження, лікування і реабілітацію 4 млн. 153 тис. потерпілих верств населення, із них 137 тис. ліквідаторів на ЧАЕС.

Велика шана медичним працівникам установ, які доклали значних зусиль для зцілення потерпілих верств населення. За дорученням Генерального секретаря ООН пан Гі Муна за згодою з агенствами ВОЗ, наукового Комітету ООН з дії атомної радіації була запроваджена міжнародна медаль ООН «Медпрацівник Чорнобильської катастрофи – за заслуги». Нею було нагороджено 77 медичних працівників обласних і місцевих клінік і обласних диспансерів радіаційного захисту населення, а також окремих медустанов НАМН України. Номінанти, які отримали зазначені відзнаки, будуть занесені до БЛАКИТНОЇ КНИГИ СВІТОВОЇ СЛАВИ.

Дискусія

Свята мають бути українські

У попередньому номері нашої газети, вітаючи колег зі святом – Днем медичного працівника – ми надрукували Звернення Президії Львівської обласної організації професійної спілки працівників охорони здоров'я України про доцільність перенесення дати святкування Дня медичного працівника. Сьогодні продовжує цю тему Валерій ЄРМІЛОВ, доктор історичних наук, кандидат медичних наук, професор кафедри психології, спеціальної освіти та здоров'я людини Миколаївського інституту розвитку людини Відкритого міжнародного університету “Україна”.



Ініціативу перенесення дати святкування Дня медичного працівника України на дату, пов'язану з нашою вітчизняною історією медицини (Св. Пантелеймон Цілитель, при всій повазі до його, не є нашою національною особистістю) я цілком підтримую. Про необхідність відмови від російської традиції відзначати день медиків у третю неділю червня і приурочення професійного свята медичних працівників України до нашої вітчизняної історії я неодноразово писав із обґрунтуваннями цього питання. Вважаю, що нам не потрібно прив'язуватися до днів Св. Пантелеймона-цілителя або Луки-євангеліста. Вони шановані у світі святі, проте це не наша історія. Уявімо собі, що в майбутньому росія стане на шлях демократичного розвитку, захоче порвати з радянським минулим і перенесе професійне свято своїх медиків на дату одного із цих святих, яке може співпасти з днем українських медиків. А потім у росії знову гору візьмуть імперські амбіції (адже така ментальність у більшості їхнього народу), то ми знову будемо переносити наше професійне свято? Тому, на мою думку, День Українського медика (краще День медичного працівника України) потрібно обирати, керуючись вітчизняною, а не світовою історією, адже наша історія велика, багата, повчальна і нам є на що гідне наших славних медиків опертися і вславляти.

Хочу подати вашій увазі децю з історичної довідки про День медичного працівника, яка була оприлюднена мною ще у 2017 році.

Щороку ми відзначаємо свято медичних працівників, але мало хто задумується про історію його походження. А якби поцікавився цим питанням, то, мабуть, здивувався б, а патріотично налаштована людина й обурилася б. Виявляється, що наше свято саме в третю неділю червня було встановлено ще в радянський час у зв'язку із утворенням (як тоді це обґрунтували) Народного комісаріату охорони здоров'я у Російській Радянській Федеративній Соціалістичній Республіці. Ще й додавали, що це був перший у світі державний орган охорони здоров'я. Виявляється – це була неправда та ще й два рази неправда. По-перше, російський Наркомат охорони здоров'я був утворений декретом Раднаркому РРФСР (формально тоді радянська Україна не входила до складу Російської Федерації) не в червні, а 11 липня 1918 р. У червні ж того року відбувся І-й з'їзд медико-санітарних відділів місцевих рад Російської Федерації, де були задекларовані початкові засади радянської системи охорони здоров'я. По-друге, не був Наркомат охорони здоров'я РРФСР і першим у світі медичним міністерством. Відомо, що перше в світі міністерство народного здоров'я було створене в серпні 1917 р. в Австро-Угорській імперії і його першим міністром став українець професор Іван Горбачевський. Друге медичне міністерство було створене в Англії, а третє – в Україні. Саме 3-го травня 1918 р. почало діяти Міністерство народного здоров'я й опікування в уряді гетьмана Павла Скоропадського. Першим міністром охорони здоров'я України став лікар, український патріот, Всеволод Любинський. Звісно, що із комуністично-ідеологічних міркувань, така інформація в радянський час приховувалася від загалу й офіційне святкування Дня медичного працівника в СРСР почалося із 1981 р. після указу Президії Верховної Ради СРСР від 1 жовтня 1980 р. «Про святкові та пам'ятні дні».

Після розпаду Радянського Союзу щорічний День медичного працівника відмічати у третю неділю червня продовжили в Росії, Україні, Білорусі, Молдові, Вірменії та Казахстані. У решті республік колишнього Союзу такого свята або не стало, або воно відзначається в інші дати, наприклад, у Киргизстані – у першу неділю липня в зв'язку з прийняттям у липні 1992 р. закону «Про охорону здоров'я народу Республіки Киргизстан».

В Україні День медичного працівника Указом Президента України від 3 червня 1994 р. закріплений знову ж таки за третьою неділею червня, тобто його дата має радянське сумнівне походження (і це продовжується і в сучасний період декомунізації та дерусифікації).

У незалежній Україні у медичних засобах масової інформації вже неодноразово піднімалося питання про необхідність приурочення галузевого свята медиків до вітчизняної історії та традиції. Серед пропозицій частіше називалися або дата створення (3-го травня) українського міністерства охорони здоров'я (раніше російського), або щорічний день пам'яті преподобного Агапіта Печерського (14 червня) – першого лікаря Київської Русі-України. Є й інші пропозиції. У всякому разі День медичного працівника України повинен мати українське походження!

○ Вісті з ФПУ

Задля добробуту людей і нашої перемоги



30 червня 2022 року у Києві у Будинку профспілок відбулось засідання Ради Федерації профспілок України, на якому було розглянуто і прийнято низку важливих рішень, які визначають особливості роботи профспілок в умовах воєнного стану.

Починаючи роботу Голова ФПУ Григорій Осовий від усіх спілчан висловив вдячність та шану мужнім воїнам Збройних сил України, територіальній обороні ЗСУ – захисникам держави, які міцно тримають оборону і чинять спротив російським окупантам. Члени Ради вшанували світлу пам'ять загиблих у цій варварській війні хвилиною мовчання.

У своєму виступі Голова ФПУ Г.В.Осовий зокрема зазначив, що з перших днів повномасштабного вторгнення РФ на нашу територію зусилля і ресурси профспілок насамперед були спрямовані на захист територіальної цілісності держави, підтримку ЗСУ та територіальній обороні. Як повідомив Голова ФПУ, до честі профспілок всі організації відгукнулися на цю нагальну потребу. У нас понад 40 тис первинних профорганізацій, десятки потужних профоб'єднань, тому список усіх, хто допомагає надзвичайно об'ємний. Це є фактом невимірної солідарності і патріотизму наших членів профспілок.

Не зважаючи на те, що з початком повномасштабної війни проти України до 50 відсотків вітчизняних підприємств припинили свою діяльність, втрачено 4.8 млн. робочих місць, а понад 10 млн. осіб стали вимушеними переселенцями як у межах країни, так і біженцями в інших країнах, це не зламало наш народ, який за цих умов проявив здатність консолідуватися і об'єднати зусилля для порятунку країни та своєї сім'ї.

Важливим пріоритетом для ФПУ стала гуманітарна робота. З перших днів війни у ФПУ створено Штаб з гуманітарної допомоги, залучені донорські кошти від міжнародних профспілкових і благодійних організацій для перебування внутрішньо переміщених осіб, відкрито санаторії та туристичні об'єкти, гуртожитки, навчальні центри. За цей час понад 400 тис. людей отримали притулок у профспілкових об'єктах, а 6 тис. людей, які втратили житло і дохід і є особливо нужденними, на умовах безоплатності проживають і харчуються в цих об'єктах і дотепер.

На протидію викликам і загрозам суспільство організувалося при підтримці держави та міжнародної спільноти. Профспілки спільно з організаціями роботодавців та державними органами проявили відповідальність за долю країни і

організували трудовий фронт. На сьогодні одним з найважливіших завдань для соціальних партнерів є збереження трудового потенціалу і забезпечення прав та соціальних гарантій трудівників в Україні.

Говорячи про надання Україні статусу країни-кандидата у члени ЄС, було підкреслено, що це є також безперечним досягненням всього українського суспільства, в якому свій помітний внесок зроблено і профспілками. ФПУ проводить велику роботу на міжнародній арені по політичній підтримці України та засудження російської агресії, визнання війни як несправедливої, а РФ – державою-терористом.

На засіданні ЄКП 22 червня, представниками делегації українських профспілок було зроблено заяву про вступ ФПУ до сім'ї європейських профспілок, в чому було надано потужну підтримку і вже у жовтні ц.р. планується прийняття відповідного рішення щодо цього.

Голова ФПУ нагадав, що наразі влада працює над планом відновлення України в повоєнний період, а також висловив своє переконання, що побідні плани мають втілюватись у життя за участі працівників і роботодавців.

– У такому єднанні наша країна набуде реального змісту як країна з верховенством права, народовладдя і добробуту для всіх, – сказав профспілковий лідер.

Його підтримали у своїх промовах Анатолій Кінах, голова УСПП, голова Національної тристоронньої соціально-економічної ради, а також Руслан Іллічов, генеральний директор Федерації роботодавців України, які брали участь у засіданні Ради ФПУ.

Після обговорення зазначених виступів та ситуації із забезпеченням в Україні трудових і соціально-економічних прав працівників в умовах воєнного стану, було визнано, що цей напрямок роботи для профспілок є вкрай важливим і його необхідно реалізовувати щоденною роботою. З питання «Про виклики і завдання ФПУ, її членських організацій щодо забезпечення трудових і соціально-економічних прав працівників в умовах воєнного стану в Україні» доповів заступник Голови ФПУ Олександр Шубін.

У постанові з цього питання Президії ФПУ доручено опрацювати Стратегію відновлення України в повоєнний період, ініційовану Урядом і Президентом України. Для цього постало завдання щодо необхідності налагодження взаємодії профспілок з представниками робочих груп, зокрема з напрямів соціально-економічного розвитку та посилення ролі громадянського суспільства в модернізації країни, просування профспілкових пропозицій із забезпечення прав



і гарантій працюючої людини, з питань збереження та створення нових високопродуктивних робочих місць, зростання державних соціальних стандартів та гарантій, удосконалення податкової політики задля відновлення та розвитку економіки, зростання добробуту громадян України і повернення їх на батьківщину.

Рада рекомендувала керівництву ФПУ і всеукраїнських профспілок та територіальних профоб'єднань продовжити надання допомоги Збройним силам України та силам територіальної оборони ЗСУ, як фінансової, так і технічної, надавати матеріальну підтримку членам профспілок та членам їхніх сімей, які постраждали під час війни, шляхом здійснення профспілкових виплат, у тому числі за рахунок коштів на культурно-масову, фізкультурну та оздоровчу роботу.

Особливо наголошувалось на тому, що кожний член Ради і члени Президії, кожна профорганізація повинні мати власний план дій із окреслених у постанові пріоритетних завдань, адже після перемоги нам треба буде працювати над створенням профспілкових організацій на новітніх підприємствах чи їх поновлення на тих підприємствах, які було пошкоджено або знищено.

На засіданні також було обговорено стан профспілкового руху, діяльність і можливості всеукраїнських профспілок і територіальних профоб'єднань в умовах воєнного стану. Рада прийняла постанову щодо затвердження звіту про виконання бюджету ФПУ і сплату членських внесків за 2021 рік, а також затвердила бюджет організації на поточний рік.



○ Вісті із соцстраху

Фонд відновлює роботу



Одним з напрямів діяльності Фонду соціального страхування України є забезпечення українців, які працюють реабілітаційним лікуванням після перенесених важких захворювань і травм, а потерпілих на виробництві – санаторно-курортним лікуванням.

Через війну Фонд та його управління в областях припинили цю діяльність: по-перше, з питань безпеки, а по-друге, більшість санаторно-курортних закладів, розташованих у місцях, де не ведуться активні бойові дії, стали прихистком для переселенців.

Потреба у реабілітації після складних патологій є нагальною для тисяч українців. Тож із червня Фонд соцстраху відновлює направлення українців на реабілітаційне та санаторно-курортне лікування. Повний курс лікування фінансується за кошти Фонду.

Санаторно-курортні заклади не повинні бути на територіях громад, що знаходяться в районі проведення воєнних (бойових) дій. Також направлення не відбувається до закладів, що перебувають у тимчасовій окупації, оточенні.

Львівщина – це провідний регіон України, де можна якісно відпочити та покращити стан здоров'я. В області розташовані найвідоміші та найбільші бальнеологічні курорти України – Трускавець, Східниця, Моршин, а також деякі з найстаріших

в Україні – Великий Любін та Шкло, сірководневі джерела яких відомі ще з XVI століття. Багато санаторіїв Львівщини спеціалізуються на різних напрямках лікування.

Нагадуємо механізм отримання реабілітації за кошти Фонду:

– потрібно мати медичний висновок про необхідність реабілітації. Лікувальний заклад повідомляє у Фонд про наявність на лікуванні особи, яка має покази для проходження відновного лікування;

– пацієнт самостійно обирає з переліку санаторіїв, які відповідають вимогам за профілем його хвороби, де він пройде лікування;

– робочий орган виконавчої дирекції Фонду узгоджує із санаторієм наявність вільних місць і укладається тристоронній договір – між Фондом, санаторієм і хворим;

– застрахована особа направляється до санаторно-курортного закладу на відновне лікування зі стаціонару лікарні;

– на час реабілітації пацієнту продовжується лікарняний листок, за яким Фонд фінансує допомогу з тимчасової втрати працездатності, аби компенсувати працівнику втрачений за час лікування зарібок;

– після проходження реабілітації застрахованою особою підписується акт приймання-передачі наданих послуг.

Фонд фінансує медичну реабілітацію за такими профілями: нейрореабілітація, м'язово-скелетна реабілітація, кардіопульмональна реабілітація, медико-психологічна реабілітація учасників АТО, реабілітація після оперативних втручань на органах зору, реабілітація при порушенні перебігу вагітності, інша (соматична) реабілітація (після оперативних втручань на органах травлення, сечостатевої системи, жіночих статевих органах).

Звертаємо увагу на обов'язковості дотримання всіма сторонами оздоровчого процесу основних заходів цивільного захисту в умовах воєнного стану.

Лікарняні під час простою

Кожен працівник має право на отримання компенсації втраченого за час лікування зарібку – в умовах війни Фонд соціального страхування України продовжує фінансувати допомогу по тимчасовій втраті працездатності в повному обсязі.

Однак у зв'язку із відсутністю необхідних для виконання роботи організаційних або технічних умов, особливо під час бойових дій, на підприємстві може бути запроваджено тривалий період простою. У такому випадку працівники не виконують свою роботу, а цей період оплачується у розрахунок не нижче від двох третин встановленого окладу.

Питання оплати лікарняних під час простою було спільно обговорено представниками Міністерства соціальної політики, Міністерства економіки України, Державної служби України з питань праці та Фонду соціального страхування України. За результатами обговорення Мінсоцполітики було напрацьовано відповідне роз'яснення від 05.07.2022 № 6700/0/2-22/45, з урахуванням якого узгоджено наступну спільну позицію відомств щодо наявності підстав для виплати допомоги по тимчасовій непрацездатності працівникам, які захворіли під час простою.

Якщо працівник під час простою зобов'язаний дотримуватись трудового розпорядку або у нього настало право на відпустку по вагітності та пологах, допомога по тимчасовій непрацездатності надається за всі дні непрацездатності, за які працівник втрачає оплату.

В інших випадках, якщо під час тривалого простою працівник не підпорядковується правилам внутрішнього трудового розпорядку – підстави для оплати лікарняного як за рахунок коштів роботодавця, так і за рахунок коштів ФССУ відсутні.

Рішення про відмову в призначенні матеріального забезпечення працівнику під час простою приймає комісія із соціального страхування підприємства у зв'язку із відсутністю втрати доходу через тимчасову непрацездатність.

Водночас, оскільки оплата простою не з вини працівника віднесена до гарантійних і компенсаційних виплат фонду додаткової зарібної плати як оплата за невідпрацьований час, у разі хвороби працівника, у якого відсутнє право на оплату лікарняного, за ним зберігається оплата простою у розрахунок не нижче від двох третин встановленого окладу.

Нове обладнання для швидкого загоєння ран та опіків

Колектив комунального закладу Львівської обласної ради Львівська обласна дитяча клінічна лікарня Охматдит отримав від благодійників 5 VAC-апаратів та розхідні матеріали для лікування ран та опіків. Подарунок дитячій лікарні надійшов від Фондації Дім Рональда МакДональда.



Саме завдяки цим системам та професіоналізму наших лікарів вдається врятувати не одну дитячу кінцівку від ампутації, а отже зберегти повноцінне життя нашим дітям, – наголошують в Охматдиті. Адже VAC-терапія це визначений у світі стандарт лікування та швидкого загоєння ран. Лікарі пояснюють, що слабкий від'ємний тиск, який лежить в основі методу, поліпшує відтік ранистого секрету, набагато швидше з'являється грануляційна тканина, звужуються краї рани, покращується мікроциркуляція, знижується набряклість, що у підсумку допомагає швидкому загоєнню. Від такого лікування маленькі пацієнти швидше одужують та повертаються до активного рухливого життя.

Мобільні медичні команди розпочали роботу

У 4 областях України – Полтавській, Львівській, Дніпропетровській та Рівненській – почали роботу Мобільні медичні команди (далі – ММК) україно-швейцарського проекту «Діємо для здоров'я», створені за фінансової підтримки Швейцарської агенції розвитку та співробітництва та технічної допомоги Університетського госпіталю Женеві.

ММК працюватимуть над забезпеченням гострих медичних та психологічних потреб цивільного населення в 4 цільових областях проекту. Потреба у такій допомозі виникла з початком повномасштабної війни росії проти України, коли пацієнти залишилися без доступу до життєво необхідних ліків, медичної допомоги та були змушені переривати лікування.

За даними Міжнародної організації з міграції (квітень 2022 р.) 22% респондентів вказали, що вони або хтось з їхньої родини змушені були перервати прийом ліків через війну (передусім це препарати, що застосовуються при серцево-судинних захворюваннях, підвищеному тиску та цукровому діабеті). Дослідження, яке у квітні провів проект «Діємо для здоров'я» серед людей з неінфекційними захворюваннями в 5 областях України, свідчить про те, що серед тих, хто приймає ліки з приводу хронічних захворювань, лише 39% змогли купити або отримати всі потрібні медикаменти.

Команди фокусуються на наданні медичної допомоги вразливим групам населення, серед яких маломобільні люди та внутрішньо переміщені особи з неінфекційними захворюваннями (передусім це серцево-судинні, легеневі захворювання, а також цукровий діабет). «Створення ММК – це загальносвітова практика, що довела свою ефективність під час багатьох збройних конфліктів у всьому світі, коли вся система охорони здоров'я, а саме – медичні заклади, зазнають збройних атак і руйнувань. Крім того, в Україні ми бачимо велику кількість внутрішньо переміщених осіб, які потребують медичної допомоги. У таких умовах ММК – це надзвичайно важливий елемент для збереження доступності базових медичних послуг», – розповів доктор Джума Худоназаров, керівник Україно-швейцарського проекту «Діємо для здоров'я».

ММК складаються з лікаря, медсестри, психолога, а також можуть включати соціальних працівників та волонтерів з місцевих громад. Психологічна допомога надаватиметься у співпраці з проектом «Психічне здоров'я для України», що впроваджується за підтримки Швейцарії і надається через Швейцарську агенцію розвитку та співробітництва.

ММК надають психологічну допомогу та основний спектр послуг первинної медико-санітарної допомоги, а саме:

- * проводять лікарські огляди та діагностичні процедури (електрокардіограма, визначення рівня глюкози та холестерину у крові, вимірювання артеріального тиску);

- * призначають лікування та безоплатно надають лікарські засоби;

- * за потреби перенаправляють до вузьких спеціалістів.

Лікарські засоби, які видають ММК, входять до списку, що запропонований Всесвітньою організацією охорони здоров'я для роботи в надзвичайних ситуаціях. Разом з тим ММК надають необхідну допомогу всім, хто до них звертається, у тому числі і місцевому населенню, а також координують роботу з локальними медичними закладами, медичними працівниками і департаментами охорони здоров'я.

Михайлу із Кривого Рогу ретрансплантували нирку

14-річний хлопець почуває себе добре і готується до виписки. Це перша успішна ретрансплантація нир-



ки дитині на Львівщині. Михайло із Кривого Рогу уже вдруге на операційному столі з приводу пересадки нирки. Вперше донором для сина, якому тоді було лише 1,5 року, став батько. Зараз свою нирку синові віддала мама: батькова через 12,5 років перестала нормально функціонувати.

На початку червня хлопця у важкому стані доправили з лікарні Дніпра, де він проходив лікування до Львова.

«Ми стабілізували стан пацієнта, провели додаткові обстеження. Після численних консультацій з трансплантологами, підготували його до повторної родинної трансплантації – мама виявилась ідеальним донором для сина», – зазначив лікар-нефролог Роман Андрунович.

До команди лікарів, які проводили пересадку, увійшли фахівці Західноукраїнського спеціалізованого дитячого медичного центру (ЗСУДМЦ, Центр) та Львівської обласної клінічної лікарні. Складне оперативне втручання тривало 5 годин – разом із забором органу та його пересадкою.

Через 6 днів після операції лікарі відзначають позитивну динаміку у стані пацієнта: усі важливі показники у межах вікової норми. Мама Михайла, яка знаходиться під наглядом лікарів Центру, також почуває себе добре. Тож сподіваються, що скоро родина зможе повернутись додому, і звертатиметься до лікарів лише на контрольні обстеження.

Першу трансплантацію нирки у Західноукраїнському спеціалізованому дитячому медичному центрі провели у квітні 2021 року. Фахівці виконали вже 4 успішних трансплантацій: три родинних і 1 неродинну.

Також у Центрі доступний «Лист очікування» для усіх, хто потребує трансплантації. Зараз у переліку 15 реципієнтів з Львівської, Івано-Франківської, Рівненської, Київської областей. Щоб потрапити у лист очікування, потрібно звернутись до фахівців лікарні.

Спільна унікальна «free flap» операція

Львівські лікарі спільно з британськими колегами врятували пацієнту ногу від ампутації, пересадивши 15-сантиметровий клапоть м'яких тканин зі стегна на голілку.

Хірурги вдалися до «free flap» операції, за якої у якості трансплантата використовують клапоть шкіри з донорськими судинами. Аби відновити кровопостачання до пересадженої ділянки, лікарям довелося зшивати судини розміром з людську волосину.

Пацієнт – 40-річний Юрій зі Львова – потрапив до лікарні Св. Пантелеймона Першого медоб'єднання Львова зі складним відкритим переломом голілки, до якого додалася одна з найнебезпечніших інфекцій – анаеробна. Інфекція провокує некрози, тобто відмирання тканин, і може призвести до гангрені.

Лікарям довелося видалити відмерлі тканини, через що утворилася рана, яку терміново необхідно було закрити, оскільки існував ризик подальшого відмирання і ампутації кінцівки. Єдина можливість зберегти ногу в такій ситуації – мікрохірургічна «free flap» операція.

Таку операцію в Україні вже виконували, однак вперше пересадили клапоть такого розміру. Українські хірурги спільно з британськими колегами відділили 15-сантиметрову частину м'яких тканин зі стегна пацієнта та заповнили ним ушкоджену ділянку голілки. Операція тривала близько 10 годин, в результаті пересаджений флєп прижився, кровопостачання до нього відновилося.

Запровадження нових технологій в реконструктивній хірургії, зокрема «free flap» операцій, дає шанс зберегти кінцівки, органи та частини тіла, запобігає ампутаціям та суттєво покращує якість життя пацієнтів. Особливого значення набуває досвід проведення подібних операцій вітчизняними хірургами в умовах війни.

Бориславській громаді передали сучасний УЗД

Дрогобицька районна військова адміністрація спільно із Благодійним Фондом «Коло» та у співпраці з іспанськими партнерами, а саме організацією Agra-Ucraina, передали дороговартісне УЗД обладнання для Бориславської громади.

Сучасний діагностичний медичний пристрій скерували для хірургічного відділення Центральної міської лікарні Борислава.

Отриманий УЗД апарат унікальний тим, що завдяки ньому можна буде обстежити різні органи людини та зробити

повноцінну діагностику здоров'я. Окрім того, обладнання, яке передали для Центральної міської лікарні Борислава, є багатофункціональним. Його використовуватимуть для акушерства та гінекології, а також дослідження серця та судин (кардіологія).

Орієнтовна вартість такого обладнання становить 300 тисяч гривень.

УЗД пристрій буде доступним абсолютно для всіх мешканців Бориславської громади, а також для внутрішньо переміщених українців та українок, які зараз мешкають у нашому регіоні.

Новояричівська громада має нову «швидку»

Автомобіль надала компанія Polski Komitet Narodowy EPAL (Республіка Польща) у співпраці із підприємцем Олегом Дунцем.

Відтак, автотранспорт привезли медикам громади, аби вони мали змогу якнайшвидше реагувати на виклики та надавати допомогу мешканцям.

«У Новояричівській ТГ мешкають майже 20 тисяч людей. Від початку війни у громаді поселилися понад 2 тисячі осіб, які виїхали із зон бойових дій. Відповідно, місцеві медики постійно мають потребу у зручному та обладнаному медтранспорті. Вдячні нашим міжнародним партнерам, які допомагають покращувати якість медичних послуг у громадах нашого району», – зазначила начальниця Львівської РВА Христина Замула.

У Центрі легеневого здоров'я – нова сучасна лабораторія

У лабораторії медики виконують клініко-діагностичні дослідження відповідно до вимог і потреб лікувального процесу. Зокрема, широкий спектр гематологічних, загальноклінічних, біохімічних, імунологічних та цитологічних досліджень в плановому й терміновому порядку.

Фахівці закладу зазначають, сучасне автоматичне обладнання й злагоджена робота колективу лабораторії дозволяють чітко та успішно реагувати на найскладніші завдання в діагностиці і лікуванні пацієнтів. Це позитивно впливає на процес контролю за станом здоров'я пацієнта, а також пришвидшує одужання. У лабораторії безперервно впроваджують нові методи досліджень з високою аналітичною точністю та діагностичною надійністю.

Звертатись для запису можна за номером: 236-89-66.

У Стрийській ЦРЛ – «Polistat M32»

Новий рентген-апарат закупили за кошти державного бюджету, обійшлося обладнання у 2,5 млн. грн.

«Попереднє обладнання було в експлуатації більше ніж 30 років та часто виходило з ладу. Щороку виконували на ньому більше 10 тисяч обстежень за допомогою застарілого методу – рентгенплівки. Дякуємо владі за можливість зараз працювати з сучасним апаратом, це полегшить як роботу лікарів, так і комфортніше буде пацієнтам», – зазначив головний лікар Олексій Ігнатів.

Цей новий рентген-апарат розрахований на проведення рентген-обстеження всіх пацієнтів, яких лікують в стаціонарних відділеннях, а також тих, хто звертається в поліклінічне відділення, дитячу консультацію чи до сімейних лікарів Стрия та Стрийського району.

Також керівник Стрийської ЦРЛ зазначив, що в межах благодійної допомоги від компанії Philips отримали цифровий пересувний рентген-апарат, який розмістили у відділенні екстреної допомоги. Його медики використовуватимуть для потреб травм пункту. За рік в травм пункт лікарні привозять більше 5000 пацієнтів з різними видами ушкоджень.

«У той момент, коли бригада екстреної медичної допомоги привозить потерпілого, немає часу, щоб скерувати його на планові обстеження чи у діагностичне відділення. Ця мобільна рентген-установка дасть можливість негайно провести діагностику, обрати тактику лікування та допомогти людині. Зазначу, за останні два роки суттєво переоснастився лікарня, ми раніше отримали кошти з держбюджету на ремонт приймального відділення, закупили комп'ютерний томограф, декілька УЗД – апаратів, рентген-установки, нам доправили гуманітарний вантаж. Це все свідчить про велику увагу до охорони здоров'я як на центральному, так і на місцевому рівнях», – додав Олексій Ігнатів.

Начальник Львівської ОВА Максим Козицький в межах візиту в заклад поспілкувався з персоналом щодо потреб та оглянув новий рентген-кабінет.

«На рік в цьому закладі проводять близько 16 тисяч рентген-обстежень. Лише за офіційними даними, від 24 лютого на Стрийщині забезпечили прихистком 48 тисяч вимушених переселенців, реальна цифра суттєво вища. Відкриття цього кабінету з сучасним новим обладнанням дуже на часі. Медики зможуть ще ефективніше надавати людям необхідне лікування. Дякую кваліфікованим працівникам цієї лікарні за ініціативність та щоденну важку працю», – зазначив Максим Козицький.

○ Вітаємо!

Міжнародний грант – у науковців ЛНМУ

Науковці кафедри фармацевтичної, органічної і біоорганічної хімії ЛНМУ імені Данила Галицького отримали поважний міжнародний грант.



Цього разу йдеться про спільну роботу із багаторічним партнером Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького – Медичним Університетом в Білостоці (Республіка Польща). Проект «Моноклональні антитіла в поєднанні з похідними тiazолідинону як сучасна протиракова стратегія» за результатами конкурсу «Стратегічне партнерство Національного агентства академічних обмінів Польщі (NAWA) отримав повне фінансування у сумі 1 млн. 800 тис. польських злотих і триватиме з липня 2022 року до липня 2024 року. Цьогоріч конкурсний відбір був досить складний і конкурентний, серед 100 поданих проектів наукових закладів та університетів Польщі з різними

іноземними інституціями, було відібрано 19 переможців. З польського боку в проєкті братимуть участь дві кафедри Медичного Університету в Білостоці – кафедра біотехнології (керівник – професор Анна Белявська) і кафедра синтезу та технології лікарських засобів (керівник – професор Кшиштоф Белявський). Українська частина проєкту виконуватиметься кафедрою фармацевтичної, органічної і біоорганічної хімії ЛНМУ імені Данила Галицького (керівник – професор Роман Лесик).

Метою проєкту є молекулярний дизайн нових похідних тiazолідинону та оцінка молекулярного механізму їх протиракової активності в комбінації з моноклональними антитілами. Синтез похідних тiazолідинону та оцінка їх фізико-хімічних властивостей буде здійснюватися у ЛНМУ імені Данила Галицького. Важливим напрямком досліджень у Львові будуть раціональні підходи до молекулярного дизайну структури потенційних протиракових агентів, а саме молекулярний докінг, віртуальний скринінг та комп'ютерні методи інтерпретації кореляції «структура – дія». Також наші науковці досліджуватимуть комбіновану дію нових гетероциклічних та моноклональних антитіл у моделях *in vitro* та *in vivo*.

Після завершення проєкту будуть зроблені спроби комерціалізувати результати досліджень шляхом отримання патентів та налагодження співпраці з фармацевтичними компаніями.

Відділ комунікації і промоції

Медиків запрошують на навчання

Наступної осені у студентів медичних факультетів ЛНМУ ім. Данила Галицького та викладачів є можливість долучитися до навчання у Республіці Польща. Фонд Польського інституту доказової медицини (Polish Institute of Evidence Based Medicine) та видавництво Медицина Практична (www.mp.pl) вже сьомий рік поспіль організують у Кракові престижний міжнародний навчальний курс із внутрішньої медицини McMaster International Review Course in Internal Medicine (MIRCIM, <https://empendium.com/mircim/>). Співорганізаторами MIRCIM є: Університет МакМастера (Канада), Європейська федерація внутрішньої медицини (EFIM), International Society of Internal Medicine та Ягеллонський університет, а партнерами – наукові медичні товариства з 42 країн (www.mircim.eu/partners).

Всесвітньо відомі експерти (www.mircim.eu/speakers) читають лекції, беруть участь у дискусійних панелях та проводять майстер-класи. У межах MIRCIM також проходить міжнародний конкурс на найкращу презентацію клінічного випадку (www.mircim.eu/bcsc) та

конференція «Clinical Cases in Internal Medicine: Learning Through Practice». PIEBM є також головним організатором міжнародної конференції для медичних викладачів – Medical Education Forum (MEF), присвяченої сучасним методам викладання медицини. У межах проєкту передбачено надати українським лікарям і студентам-медикам, а також викладачам медичних навчальних закладів України:

1. можливість стаціонарної участі в MIRCIM та MEF, з синхронним перекладом лекцій та дискусій українською мовою

2. дистанційну участь (пряма трансляція) у цих заходах для медичних університетів та окремих лікарів і студентів медичних спеціальностей України

3. вільний доступ до відео та публікацій, створених у рамках MIRCIM та MEF.

Всі заходи для учасників з України безкоштовні. Усі лекції MIRCIM будуть перекладені українською мовою.

До участі в онлайн-курсі організатори запрошують всіх зацікавлених.

Стартує новий проєкт

Спеціалізований дитячий медичний центр оголосив про старт проєкту для постраждалих від війни

У Західноукраїнському спеціалізованому дитячому медичному центрі оголосили набір у психотерапевтичні групи для тих, хто відчуває потребу в спеціалізованій підтримці та допомозі. Участь в проєкті безкоштовна, але є певні вікові обмеження – діти від 8 років та дорослі.

Підтримка та відновлення тих, чиє звичне життя змінило російська агресія – це головна мета нової ініціативи «Діти і війна». Впродовж 5 очних зустрічей, кожна з яких триватиме по 90 хв, професійні психологи допомогатимуть зменшити тривожність, драгливість, а також навчатимуть, як впоратися зі стресом та як подолати складний етап життя.

«Під час зустрічей діти та дорослі зможуть поділитися переживаннями, відчути підтримку інших учасників групи та отримати поради фахівців. Кожного вислухають, підтримають, зрозуміють, дадуть дієві поради», – впевнена психолог Центру Марія Скаврон.

Створення таких груп – це спільна ініціатива Міністерства освіти і науки України, Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ), Українського інституту когнітивно-поведінкової терапії та ГО «ВГЦ «Волонтер». А необхідні знання для допомоги дітям та дорослим фахівці здобули на спеціальному навчанні. Фахівці Центру закликають усіх, хто опинився у складній ситуації, потребує психологічної підтримки, хоче поділитися своїми переживаннями і водночас дізнатись, як допомогти собі і близьким, долучатись до групових занять у лікарні.

Зголоситись на вступ до групи можна, заповнивши форму реєстрації, яка є на сайті ЗУСДМЦ.



○ На передовій

З історії хвороби

Ім доводиться оперувати дітей з важкими мінно-вибуховими травмами.

Львівські лікарі рятують поранених у зоні бойових дій, і не лише захисників, а й цивільних, зокрема, дітей. Нещодавно вони врятували трирічну дівчинку, яка потрапила до них без свідомості, з судомними нападами. Медикам вдалося стабілізувати її стан і безпечно транспортувати до лікарні у більш безпечні регіони, повідомив завідувач відділення інтесивної терапії та реанімації Західноукраїнського спеціалізованого дитячого медичного центру Роман Собко, який нині рятує людей на сході України.

«ЗСУ також мають свою медичну службу, яка попри свою основну функцію рятувати та лікувати наших захисників в зоні бойових дій, деє частково, а деє і зовсім, в силу різних обставин перейняла на себе і медичну допомогу цивільному населенню. Сьогодні завдяки цій службі вкотре було врятовано життя дівчинки трьох років з загрозливим для життя станом», – повідомив Роман Собко.

Батьки дівчинки, як розповів Роман Собко, доставили дитину до військових медиків без свідомості, з судомними нападами. Серед військових медиків хоч і не було дитячих лікарів, вони все ж почали надавати невідкладну допомогу.

«У дівчинки був судомний синдром з втратою свідомості, який вимагав штучної вентиляції легень і введення її в медикаментозний сон, щоб зупинити ці судоми. Ми зняли судомні напади, заінтубували дитину і перевели на штучну вентиляцію легень, ввели у медикаментозний сон, а тоді безпечно транспортували в одну із лікарень у більш безпечний регіон і передали у руки дитячих спеціалістів», – каже Роман Собко.

За його словами, це перша дитина, яка потрапила до них без поранення. До цього бригаді львівських медиків, до якої окрім Романа Собка, увійшли кардіохірург Дмитро Бешлей, хірург Андрій Собко і анестезистка Олена Занов'як, доводилося рятувати багатьох поранених дітей з важкими мінно-вибуховими травмами і надавати їм кваліфіковану допомогу.

Скажімо, 10-річний Вероніці, яка отримала важке поранення після обстрілу російськими окупантами підвалу, де вона переховувалася з батьками, першу кваліфіковану допомогу на Донбасі надала саме львівська бригада медиків, а тоді відправила у дитячу лікарню Дніпра. Згодом дівчинка евакуаційним потягом прибула до Львова, де продовжила лікування.



Лікарі кажуть, що дуже важко бачити скалічених дітей, яким доволі часто доводиться надавати кваліфіковану допомогу. Діти різного віку, нерідко дуже малі, отримують важкі мінно-вибухові травми. Львівським медикам недавно доводилося оперувати хлопчика з важкою травмою ноги. У нього була перебіта підколінна артерія, він втратив багато крові. Але кардіохірургу Дмитру Бешлею вдалося зшити судину і врятувати хлопчика ногу.

Однак дівчинці через важкі травми хірургу Андрію Собку довелося видалити нирку і селезінку. Ці органи просто посікло осколками, але лікарю вдалося врятувати дитину.

А ось Артем. Він поспішав на зустріч із мамою, але на вокзалі Краматорська потрапив під ракетний удар. Подруга загинула одразу, 15-річного Артема з важкими травмами ледь вдалося повернути до життя. І зробити це допоміг відомий італійський хірург Роберто Брамбілла.

«Це, напевно, кінець...», – подумав хлопець, коли пролунав вибух. Кількома хвилинами раніше він вийшов з подругою на перон випити чаю, яким пригощали волонтери. Артем чекав евакуаційного потяга, що мав доправити його до мами у Львів. Пам'ятає лише, що якоїсь миті в очах потемніло. Коли їх розплющив, поворухнутися уже не зміг. Потім знепритомнів.

Місцеві лікарі дістали уламки з кінцівок та стабілізували стан дитини. Далі його відправили в Дніпро, потім – до Львова.

До Лікарні Св. Миколая Першого медоб'єднання Львова хлопець потрапив у надскладному стані: глибокі 20-см рани лівого стегна, множинні осколкові ураження кінцівок, пошкодження нерва, внаслідок чого Артем не відчував стопи і пальців правої ноги. Тут за нього одразу взявся італієць Роберто Брамбілла.

Роберто – видатний хірург. 50 років він лікує важкі поранення, 22 з яких займається саме регенеративною медициною. Вдома в Італії керує відділенням, що спеціалізується на лікуванні ран Інституту Zucchi в місті Монца. З початку повномасштабного вторгнення Роберто прибув до України як волонтер Солетерре Онлус і два місяці допомагав нашим спеціалістам лікувати поранених дітей та дорослих. Зокрема, навчив закривати дефекти м'яких тканин штучною шкірою.

Ця технологія дозволяє сантиметр за сантиметром відновити пошкоджену шкіру пацієнта, не залишаючи шрамів. Дорогоцінні матеріали на лікування українських дітей виділив інститут, у якому працює Роберто. Саме такою штучною шкірою закрили і глибокі рани Артема. Після майже місяця перебування у лікарні та низки операцій він знову ходить.

Артем мріє стати військовим.